

Tarihî Gerçekler önünde

170

OSMAN BATUR

YAZAN :

Hızır Bek GAYRETULLAH

Neşreden :

Ramazan DÖNMEZ

ORDA Yayınları Nu : 1

Bakıp gülme be dostum başımdaki aklara,
Ben burada öksüzüm, çağırın uzaklara..
Felek bölmüş ikiye, yarısı başka yerim,
Tutsak kardeşlerimle her zaman beraberim.

Refet KÖRÜKLÜ

BİR KAÇ SÖZ

Şehadetinin 15. Yıldönümünde andığımız eşsiz kahraman Osman Batur'u bu küçük broşörle yadedebildikse, kendimizi cidden bahtiyar sayarız.

Temennimiz Büyük Türkistan uğruna hayatlarını feda etmiş, aziz kahramanlarımızı anmak, onların hatıralarını yaşatmaktır.

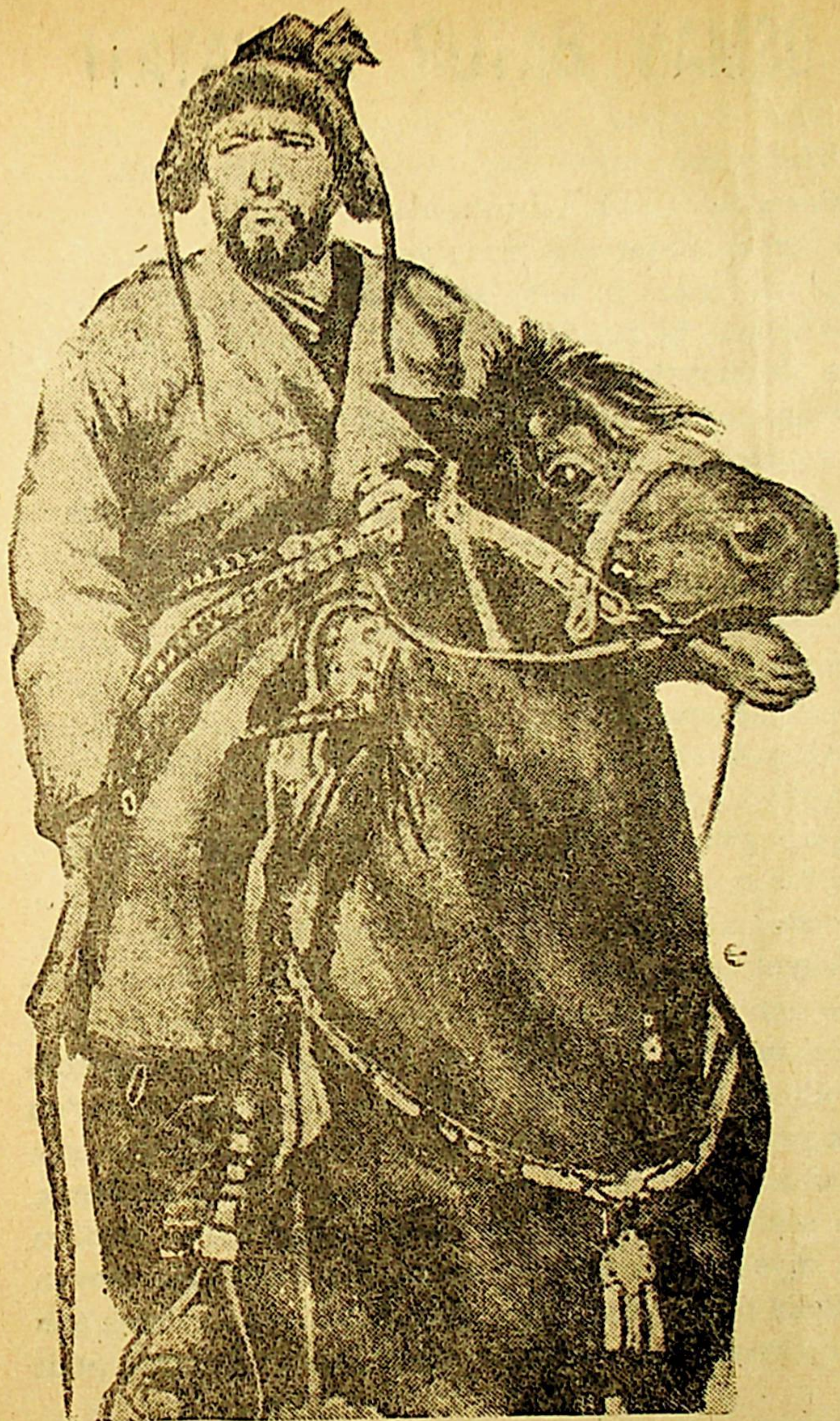
Başta Osman Batur olmak üzere, bütün şehitlerimizin ruhları şadolsun.

Tanrı Türkistan'ı korusun ve yüceltsin.

Ramazan DÖNMEZ

İsteme Adresi :
Hızır Bek Gayretullah
Zaytinburnu Yenidoğan 42. Sok. Nu : 15
İSTANBUL

OSMAN BATUR

(1889 — 29 — 4 — 1951)

OSMAN BATUR ve HAYATI

Türk ırkının tarih boyunca yetiştirdiği büyük askeri dehaların ve büyük kahramanların, şimdilik, sonuncusu olan Osman Batur çağımızda yaşamış olduğu halde en az tanınmışlarından biridir. Büyük yaratılış kudreti ile kötü talih onda birleşmişti. Kudretli adam kendi talihini de yener. Osman Batur hemen hemen, bunu da yaptı. Silâhsızlıktan, coğrafi zorluklardan, sayıca azlıktan, yalnızlıktan, ve tarihin ters akmaya başlamış olmasından doğan zorlukları teker teker yenecek çareleri buldu. Yalnız en büyük talihsizliği geç doğmuş olmasıdır. Onun savaşlarını inceleyen İngiliz Godfrey Lias der ki, eğer o, uçak ve motör çağından önce, yalnız topun ve makineli olduğu çağda yaşamış olsaydı, belki Orta Asya Türklerinin hürriyetini sağlamış olurdu.

Altay Kazaklarından. İslâm Bay'ın oğlu Osman 1889 da doğdu. Göçebe Kazak hayatını yaşayarak büyüdü. Arkadaşları gibi o da 10 yaşından çok önce usta bir binici ve iyi bir avcıydı. 12 yaşında hayatının bir dönüm noktasına geldi. Kazakların büyük kahramanı Boko Batur ondaki büyük istidadı görüp onu iyi bir silâhşör olarak yetiştirmek için yanına aldı. Ona çete savaşlarının bütün inceliklerini öğretti. Aynı zaman da Rus'a ve Çin'e karşı sönmek bilmez bir kin aşıladı. İki yıl sonra Boko Batur'un büyük yenilgileri oldu. Boko Batur Osman'a «Benim işim bitti, ama ileride senin milletinin sana ihtiyacı olacak, çünkü senin gibi bir başkası daha doğmayacak. Benden ayrıl.» diye buyruk verdi. Osman bu acı buyruğa boyun eğdi. Boko Batur yenilgi'den sonra Türkiye'ye gelmek için Tibetten geçerken yakalandı ve boynu vurularak şehit edildi.

Bundan sonra Osman Batur'un hayatı göçler, gizli tertipler, ve baskınlarla geçti. Küçük akıncı toplulukları-

nın başında Çin ve Rus kuvvetlerini pusuya düşürür, öldürür, kaçırdı. Nişancılığı efsanevî derecedeydi. Hâlâ anlatılır. At sırtında, hareket halinde, hafif makineli tüfekle kalça hizasından darbe ateşi yaparak bir düşman kolunun içindeki subayları seçe seçe vurmak onun her sefer yaptığı işlerdendi. Şöhreti kısa zamanda yayıldı. Kazak erleri onu yalnız Boko Batur'un değil Çingiz'in de vârisi gözüyle görüyorlardı. Cesur şüpheci, mağrurdu. Erlerine yüklediği bütün sıkıntıları kendisi de paylaşırdı. Gayesinden fedakârlık ettiği, düşmana acıdığı, veya dostuna ihanet ettiği hiç olmadı.

İkinci Dünya Savaşının karışık günlerinde Doğu Türkistan Türkleri kâh zulüm altında ezildiler, kâh aldatıcı yumuşatma devirleri gördüler. Birçok büyükler Ruslarla veya Çinlilerle siyasî yollardan tavizler koparmak peşinde koştular. Osman, savaştan başka çıkar yol olmadığına inanmıştı. Yavaş yavaş Altaylar bölgesini Çinlilerden temizledi. Bu sıralarda ona «Batur» adını taktılar. 22 Temmuz, 1943 de Altaylar hemen tamamen Çinlilerden temizlenmişti. Bulgun'da yapılan bir törenle Osman Batur Altay Kazaklarının Han'ı ilân edildi. Osman Batur 1.85 boyunda kalın yapılı, kısa ve kalın boyuna, esmer, gözleri daima yarı-kapalı denecek derecede kısık, kaşlarının arası kırışık, az konuşan bir adamdı. Şahsı için hiç bir ihtirası yoktu. Yalnız büyük gayesinin ihtirasını taşıyordu.

Osman Batur'un büyük gayesi Çingiz çağında olduğu gibi Altaylardan başlayarak bütün Türk yurdunun Çin ve Rus'tan temizlenmesi idi.

Osman Batur'un en başarılı çağında, 1944 de Tanrı Dağlarının kuzeyindeki bütün Doğu Türkistan Kazaklarının toprakları, birkaç şehir müstesna, kurtarılmıştı. Sonra Komünist ordularının baskısıyla önce Altaylar sonra Tarbagatay dağları, sonra yavaş yavaş diğer yerler el-den çıktı. 1949 da Osman Batur daracak bir dağ bölgesine sıkışmıştı.

Osman Batur gerilâ savaşlarının, ve sür'atli hareket savaşının tam bir ustasıydı. Yıllarca tanklı ve uçaklı düşman ordularının uğraştırdı; yok edilemedi.

Başlangıçta 30 bin savaşçı olan kuvveti 1950 de kadın ve çocuklar dahil 3-4 bine inmişti. Son sığındığı yer Makay bölgesiydi. Karakışta hayvanlar dağlarda barınamıyor, eteklere inmeye mecbur oluyorlardı. O zaman da tanklardan tehlike doğuyordu.

1951 Şubatında komünistler yine bir baskın hücumu yaptılar. Kazakların büyük kısmı yine baskından kurtuldu. Kadınlar ve kızlardan tek tük ele geçenler olmuştu. Biri Osman Batur'un 17 yaşındaki kızı Azpay idi. Batur, onu kurtarmak için 200 kişilik bir komünist birliğine karşı bir geçit yerinde tek başına hücumla geçti. Kaç tanesini öldürdü, hesabı bilinmez. Pusu yerine geldiğinde hepsi ya kaçmış ya ölüydü. Kızı diriye. Osman Batur'un atına atladı ve ikisi beraber dört nala uzaklaştılar. Donmuş bir gölden geçerken atın ayağı kırıldı. Atın cesedini siper ederek düşmanı saatlerce yaklaştırmadılar. Komünistler onu diri yakalamak emrini almışlardı. Batur'un cephanesi tükenmişti. Yakalandı.

80 kilometre kadar ötede Tung - Hukang şehrine götürüldü. Orada işkenceden sonra bağı olarak at sırtında sokakları dolaştırdılar. «Türkistanı Çinlilerden kurtaracağım diyen adamın haline bakın» dediler. Ama ağzını tıkamayı unutmuşlardı. O halde bile: «Ben ölebilirim, ama dünya durdukça ben'im milletim mücadeleye devam edecek!» diye bağırdı. Sonunda Urumçi'ye götürülüp orada 29 Nisan 1951 de şehit edildi. Son dakika'ya kadar metanetini kaybetmedi. Bir gün yeni Osman Baturların çıkacağı ve son zaferin onlar da olacağı hakkında inancı da hiç sarsılmadı. Allah Rahmet eylesin.

OSMAN BATUR'UN BİR ÇARPIŞMASI

Bizzat Osman Batur'un emrinde savaşmış, bir aralık ona yaverlik etmiş bir Nurgocay Batur anlatıyor :

Düşman Kızıl Çinli'dir Çarpışmanın olduğu yer yukarı Altay dağlarının en doğu eteklerinde Moğol ili sınırlarına yakın Tokuz Tav'dır. Günü 15 Temmuz 1944. Düşman kuvveti 7000 kadardı. Türkler 4000 kadar. Ama düşmanın ateş kuvveti bakımından üstünlüğü sayıca üstünlüğünden kat kat fazla. Çünkü bizimkilere çok üstün silâhlarla mücehhez. Bilhassa makineli tüfek üstünlüğü açık bir fark yaratıyor. Savaşanın ağzından dinleyelim:

İki gündür savaşıyorduk. Mevcut kuvvetlerimiz iki kanada ayrılmıştı. Sol kanada kumanda eden Canabîl Batur'du. (Osman Batur'un birinci yaveri.) Sağ kanada Osman Batur bizzat kumanda etmekteydi. Taarruz eden taraf bizdik. Her iki kanat ta düşman saflarına şiddetle hücum ediyor, düşmanı güç durumlara düşürüyordu. Ama düşmanının sayı ve ateş kuvveti üstünlüğü fazla idi. Kesin netice alamıyorduk.

Biz de çok yıpranmıştık. Susuzlukta çekiyorduk. Bulduğumuz yer sudan uzaktı. Üstelik Temmuzun sıcağı ortalığı kasıp kavuruyordu. Top, tüfek sesleri kâh aralıklı olarak devam ediyor, kâh cehennemî bir hal alıyordu. Biz bir hile tecrübe ettik. Bozgun halinde ric'at eder gibi yaptık. Bizi takip edecek düşmanı pusuya düşürmek istiyorduk. Ama düşman biraz ilerleyip, mevzileini düzeltip durdu. Çünkü 5-6 kilometre ilerimizde ki, bir vaha suyunu terk etmek istemiyordu. O civarda başka su yoktu.

Vakit ilerlemiş, ikinci namazı olmuştu. Osman Batur, çok hürmet ettiği hocası Ercan Bey ile namazı kılmış hareketâtı takip ediyordu.

Bir ara kumandanlarından Abbas geldi. Susuzluktan erlerin daha fazla dayanamayacak halde olduğunu söyledi. Osman Batur ufuklara bakıyor, düşünüyordu. Dalgın bir hali vardı. Karar vermeden önce çok kere ona öyle bir hal gelirdi. Birden şu emri verdi :

— Benim kanadımdakiler! atlara! atlara!..

— Hücüm! Hücüm! Hedef Çinlilerin bulunduğu su!...
diye gürledi.

Osman Batur, elinde mavzeri beyaz atıyla en önde düşmanın bulunduğu suya doğru yıldırım gibi, akıyordu. Düşmanın makineli tüfekleri de bir yıldırım hızıyla gelen Türk kuvvetlerini tarıyordu.

Biz bulunduğumuz yerde heyecandan kaskatı kesilmiş gibi, gergin ve sararmış yüzlerle savaşı takip ediyorduk. Neticeden pek emin değildik. İki bin atlı, önlerinde büyük kumandanları olduğu halde, Allah, Allah, sesleriyle bile bile ölüme gidiyorlardı... Pek az sonra bizimkiler vaha bölgesine dalmışlardı. Havaya toz duman kalkıyor, içinden silâh sesleri geliyordu. Dürbünle bakıyordum, dövüşenlerin kimler olduğunu pek seçemiyordum. Göğüs göğüse vuruşma başlamıştı... Yarım saat sonra Çinli birlikleri vahayı terk ederek canlarını kurtarmak için kaçıyorlardı. Biraz önce Çin bayrağının dikili olduğu yerde şimdi ay yıldızlı Türk Tuğu dalgalanıyordu. Artık büyük kumandanımız sayesinde suyu biz kana kana içebilirdik.

ESİR MİLLETLER

D

Hızır Bek GAYRETULLAH

ARALAN dünyamızda yaşayan üç milyara varan insan topluluğu bugün hak ve hukuk bakımından iki blok halinde bulunmaktadır. Biri hür, diğeri ise, esir milletler.

Hür milletler, bildiğimiz gibi bütün insan hak ve hukukundan, istifade ederek hür ve refah içinde yaşayan topluluklardır. Bir de bunun tam tersi olan insanların meydana getirdiği topluluklar vardır ki, hürriyet, istiklâl, insan hakları prensiplerinden, refah ve huzurdan tamamen mahrum köle haline getirilmiş olan esir milletler blokunu teşkil ederler.

Esir milletler topluluğu işgal ettikleri toprak itibariyle de umumiyetle Asya ve Afrika'dadır. Bugün Asya'da Sovyet-Çin emperyalizmindeki esir milletler, Baltık sahilinden Çin Denizi sahiline kadar uzanırlar. Bunlar Litvanya, Estonya, Macaristan, İdil - Ural, Türkistan, Kırım, Kafkasya, Azerbaycan ve Tibet'tir.

Bu topluluklar millet ve din bakımından ele alınırsa İdil - Ural, Türkistan, Kırım, Kafkasya ve Azerbaycan'ın Müslüman Türklerle meskün ve dünyaya insanlığı öğreten Türk ecdlerinin mirasçıları olduğu anlaşılır. Oğuz Hanların, Atillâların, Cengizlerin hür dedirttiği bu diyarlara bugün esir denilmektedir.

Afrika'daki esir millerler ise, zenci toplulukları ve Cezayir'dir. Cezayir'de yaşayanlar müslüman ve Arap milliyetindendirler. Cezayir, hür milletlerin kucağında olduğu halde yedi sene, Fransız kurşunlarına hedef olmaktan kurtulamamıştı ve Cezayir'liler hürriyetleri pahasına her türlü mezalime kahramanca göğüs gererek bu ülkülerinin tahakkuku için metrçe mücadele ettiler, neticede zafer onların oldu.

Afrika esir milletler topluluğu Asya esir milletler topluluğundan çok daha şanslıdır. Zira feryatlarına cevap veren ve her türlü imkânlarla baş vuran hâmeleri vardır. Hattâ Birleşmiş Milletler bunların istiklâli uğruna en kıymetli diplomatlarını bile seferber etmiştir.

Birleşmiş Milletlerin iddia ettiğine gör gayesi hür ve esir milletler arasındaki muvazeneyi temin etmek, dünyayı yalnız hür milletler şeklinde bütünlemektir. Bu çatının altında insan hakları ve hürriyetleri müdafaa edilirken istisna yapmamamak gerek. Oysaki; bugün çatının altında Afrika, yamyamlarının hak ve hukuku korunurken Asya esir milletlerinin müdafaasına yandaşların gayreti saman alevi gibi kalmaktadır.

Birkaç yıl evvel gazetelerde okumuştuk; Birleşmiş Milletlerin Amerikan Baş Delegesi Adlai E. Stevenson, bütün esir milletlerin hak ve hukukunun tanınmasına,

istiklâl ve hürriyetlerinin iadesine işaret eden çok isabetli bi muhtırayı Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna sunmuştu. Temennimiz, esir milletlerin hak ve hukuku için çalışan diplomatların hayal kırıklığına uğramamasıdır.

1946 da Birleşmiş Milletler (İnsan Hakları Komisyonu) kurulmuştu. Bu komisyonun hazırladığı (İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi) 1948 de Birleşmiş Milletlere mensup bütün milletler tarafından oy birliğiyle kabul edilmişti. Bu beyannamenin önsüzünde şöyle denmekteydi; (İnsanlık ailesinin bütün üyelerinde bulunan haysiyetin ve bunların eşit ve devir kabul etmez haklarının tanınması hususunun hürriyetin, adaletin ve dünya barışının temeli olduğunu) ilân ettiğini bildiriyordu. Birleşmiş Milletlerin birinci maddesinde: (Bütün insanlar, hür, haysiyet ve hakları bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdan sahibidirler ve birinlerine karşı kardeşlik zihniyetle hareket etmelidirler.) der. 1950 de Roma'da imzalanan ve 1953 de yürürlüğe giren (Avrupa İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Sözleşmesi) de bunu teyid etmektedir.

Birleşmiş Milletlerin kuruluşundan bu yana geçen seneler hatırlanırsa, alınan bu kararların halâ esir milletlerin bir çoğunun hür milletler safına geçiremediği görülür. Fakat esir milletler, hak ve hukuklarının iade edileceğine, bekledikleri hakikat güneşinin doğmasının yakın olduğuna, inanmaktadırlar. Sözümü hür doğmuş insanların şu feryadıyla bitirmek isterim :

Kalsamda bin yıl çöllerde susuz,
Yaşayamam bir saniye dünyada hürriyetsiz.

ESİR MİLLETLER

Galip ERDEM

▼ KİNCİ Dünya Harbinin acı tecrübelerinden ders alınarak hazırlanan «İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi» nin en mühim prensiplerinden biri, «Self — Deternimasyon» prensibi idi. Birleşmiş Millet teşkilâtı anayasasına da alınan bu prensip, bilindiği gibi, mil-

let olmak vasfını haiz bütün topluluklara kendi kendilerini idare etmek hakkını tanıyordu. Dünyanın bir bölümünde, yavaş yavaş bile olsa, tatbik imkânı bulabilen bu prensip, diğer bölümünde kuru bir lâf olmaktan ileri gidemedi.

Batı sömürgeciliğinin artık sona ermiş bir hale geldiğini, bir kaç ufak pürüzden başka birşey kalmadığını görüyoruz. Hattâ, henüz bir millet haline gelememiş iptidai topluluklar dahi istiklâllerine kavuşuyorlar.

Buna mukabil dünyanın diğer bir bölümünde, demir-gerde gerisinde yaşayan milletler esaretin pençesinde kıvrıyor; kurtuluş gününün hasreti içinde yaşıyorlar. Komünist emperyalizmi öyle bir üzerlerine çökmüş ki, nefes almakta bile zorluk çekiyorlar. Millî şahsiyetleri yok edilmek isteniyor; dillerini konuşamıyor, inançlarını ifade edemiyor, cedlerinin mirasına sahip çıkamıyorlar. Yalnız Kızıl Rusya hesabına çalışmak, doymak bilmeyen iştihasını tatmin uğrunda ömürlerini harcamak zorunda kalıyorlar. Medeniyetleri inkâr ediliyor, insanlıkları inkâr ediliyor, hak namına, hakikat namına ne varsa hepsi inkâr ediliyor. İki de bir yurtlarından çıkarılıyor, Sibiryâ steplerine sürülüyorlar. Memleketlerinin yerüstü ve yeraltı zenginliği, emekleri, hep o zalim çarkın dönmesine yarıyor, kendilerine en ufak bir faydası olmuyor. Gittikçe azalıyorlar, tükeniyorlar.

Hür dünya, Rus ve Çin mahkûmu esir milletlerin ıstırabı karşısında pek fazla birşey yapamamıştır; kendi dâvalarını halletmekle meşguldür. Yalnız 1950 yılından beri, milletlere istiklâl fikrinin bayraktarlığını yapan Amerikada Temmuz ayının üçüncü haftası, «Esir Milletler Haftası» olarak ilân edilmiştir. Bu kadarına da teşekkür etmek lâzım. Bir haftalık müddet zarfında esir milletlerin ıstırabına hürmeten toplantılar yapılıyor, konferanslar veriliyor, makaleler, broşürler, kitaplar yayınlıyor. Bir yandan o masum ve mağdur insanların gönlü alınır, bir nebze ferahlamalarına imkân verilirken diğer

yandan da Hür Dünya Efkârı umumiyesi «Esir Milletler Dâvası» hesabına kazanılmış oluyor.

Hür Dünyanın hemen her tarafında Esir Milletler haftasına iştirak edilir. Fransızlar, İngilizler, Belçikalılar, Hollandalılar, İsveçliler ve diğerleri, Rus ve Çin mahkûmu esir milletlerle doğrudan doğruya hiçbir alâkaları olmadığı halde, hürriyetlerinden mahrum insanlar için açılan kampanyaya katılmaktadırlar. Bu insanî alâkanın dışında kalmış bir tek memleket vardır. Neresidir diye sormağa ne hacet: Tabii Türkiye! Halbuki, Esir Milletlerin başlıcalarını Rus ve Çin Mahkûmu Türkler teşkil eder. Ve dilimizi konuşan, dinimize inanan 50 milyonu aşkın bu kitlenin istiklâl dâvasına fikir ve his plânında iştirak etmenin «Altaylara sefer açmakla» hiç bir münasebeti olmadığını, mahutlar ve beyinsizler hariç herkes bilir. Gönüllerde sâdece hatırası kalan Kırım'ın, özbe öz birer Türk ve Müslüman ülkesi olan Azerbaycan, kuzey Kafkasya, idil Ural ve Büyük Türkistanın kaderine yakınlık göstermek, herşeyden önce insanlığın, sonra da Türk ve Müslüman olmanın icabıdır.

Türkistanlılar Türkiye'ye Nasıl Geldi?

Ramazan DÖNMEZ

1917 ihtilâlinin mahsül üolan komünizm 1922'de Türkistana sızmış ve yerleşme imkânı bulmuştu. Türkistanın batı kısmını tamamen ele geçirmiş, doğu kısmını da yutma çabasına başlamıştı. 1923 senelerinde Batı Türkistan'da yaşayan Kazak Türklerinden çoğu Targıbatay tarafından Altay'lara göç etmişlerdi. Fakat, komünizm peşlerini bırakmamış, Doğu Türkistanı da ele geçirmişti. 1932 yıllarına doğru, Elis Han Batur, Zayif Tacı ve arkadaşları ilk hürriyet mücadelesine bayrak açmıştı. Çinlilerle dört sene süren ölüm-kalım savaşından sonra, bu kahraman 20 bin kişiyle birlikte vatanını terke mecbur kalmıştı. 20 bin

kişi Tibet'i aşarak Hindistan'a ulaşmıştı. Elis Han Batur, muson iklimine alışık olmadığından vebadan vefat etti. Doğu Türkistandan ilk göç olan bu kafileden % 10 1954 Türkiye'ye ulaşabildi.

İkinci büyük göç, Osman Batur, Sultan Şerif, Canım Han, Ali Bek ve arkadaşlarının açtığı 1944 mücadelesinden sonra olmuştur. Günümüzün insanlık anlayışın dehşet veren bu göç, Taklamakan çölünü geçerek Tibet'e gelmişti. Oradan eski göçten kalan Hüseyin Tacri ile birleşmek suretiyle iki senede Himalayaları aşmış, açlık, hastalık, çetin tabiat ve komünistlerle çarpışa çarpışa 1951'de Hindistan'a iltica etmişlerdi. Kısaca özetlediğimiz bu göçün kahraman lideri Ali Bek ve Hamza Uçar Salihli'de arkadaşları Ömer Çobanoğlu Ankara'da, Kaynaş Gayrettullah, Tökeş Dönmez, Nursefa Engin, Murat Mergen ile meşhur Sultan Şerif beyin oğlu Enver Koçyiğit İstanbul'da ikâmet etmektedirler.

Bu yazıyı kaleme almamızdaki gaye, kanlı bir göçle, binlerce şehit veren bu ırkdaşlarımızın, «Çin Memur pasaportu ile» hür dünyaya rahat bir şekilde çıkan ve kendisini şurada-burada Doğu Türkistan Reysicumhuru, Başvekili v.s. ünvanlarla prazente ile, kendisine paye çıkararak istismar eden bir sayın kişi vesile olmuştur. Bu kişiye göre, Doğu Türkistanlıları Türkiye'ye kendisi getirmiştir ve onların lideridir. Halbuki, 1944 yılına kadar nerede, ne işle iştigâl ettiği, kendisini yakından tanıyanlarca bilinmektedir.

Son kafile Keşmir'de iken kendileride oradaydı: O günlerde Türkistanlıların, Türkiye'ye gitmesi meselesi vardı. Türkistanlılar gurbette daha fazla kalmak istemiyorlardı. Kan ve din kardeşi Türkiye bir an evvel kavuşmak arzusundaydılar.

Türkiye'ye senelerce evvel gelmiş, Türkistanlı ilim adamları ve mücahitler vardı. Bu cümleden olmak üzere, Prof. Zeki Velidi Togan, Prof. Abdülkadir İnan, Prof. İb-

rahim Yarkın, Dr. Ahmet Oktay, Dr. Salih Erkinkol, Dr. Naim Öktem beyler şahsi dostluk ve nüfuslarını kullanarak devrin Dış İşleri Bakanı Prof. Fuat Köprülü'ye durumu duyurmuşlardı. Millet Meclisindeki milliyetçi mebusların bu konudaki müzhretleri de kayde değerdir.

O günlerde İstanbul'da bulunan rahmetli Mehmet Emin Buğra beyinde bu meselede emeği olduğu Kaynaş gayretullah Beye yazdığı mektuplardan anlaşılmaktadır. Hattâ o sıralarda Buğra beyler birlikte «Türkistan» dergisini çıkarmakta olan Ziyaeddin Babakurban beyde bu konuda bilgi sahibi olsa gerek. Bununla beraber yazımıza mevzubahis olan şahsın bu mesele ile ilgilendiği rivayet vardı. Bu inkâr edilemez :

Bugün ise, aynı kişi, bir bütün ve var olan Türkistan'ı bölgecilik yapmak suretiyle, ideal ve millî dâvâyâ hizmet ettiği kanısındadır. Birliği ve beraberliği sağlayacağı yerde, kurduğu bir dernek, Türkistanlılar arasında gerginliğe ve dargınlığa sebebiyet vermektedir.

Şurası, bir gerçektirki, Türkistan Rus ve Çin emperyalizmindedir. Bu dâvâyâ eğilenlerden temennimiz, şahsiyet yapmadan, çıkar ve baş olmak gibi hissi fiilerden uzak kalmalarıdır.

Türkistanlılar, Türkiye'ye şu veya bu şahıs getirmişdir. Onları damarlarındaki asıl kan, kalblerindeki sarılmaz iman getirmiştir.

TÜRKİSTANIN TARİHÇESİ

Türkistan, yeryüzünde medeniyetin ilk beşiği, cihan Türklüğün tükenmez menbaıdır. Türkistan bugün Rusların ve Çinlilerin işgal ettikleri Türk yurtlarının mahalî kabile isimlerine göre kurulmuş sözde Cumhuriyetlere bölünmüş vaziyettedir. Bu hile Türk birliğini bozmak ve parçalamak gayesine matuftur. Rus işgal bölgesi Özbekis-

tan - Tacikistan - Kazakistan - Kırgızistan - Türkmenistan gibi uydurma bölümlerle isimlendirilmiştir.

Çin işgal bölgesi ise Divanü lûgat-it Türk'ün, Kutadgu Bilik'in yurdu Doğu Türkistan'dır.

Tarih boyunca Türkiye ve Doğu Türkistan Türk aleminin batı ve doğu kalesi olmuşlardır. Geçen asırda Doğu Türkistan'da Osmanlı Devleti adına hutbe okunup para basıldığını görüyoruz.

Türkistanın tabii hududu Batı da Hazer denizi Doğu da Çin seddine dayanmaktadır. 19 uncu yüzyılın ortalarında Ruslar tarafından Türkistan dediğimiz Orta Asya işgal edilmeğe başlanmıştı. Bu işgal ile Türklüğün son kaleleri Hive, Hokand ve Buhar Hanlıkları ve Türkistanın doğu bölgesinde Hokantlı Badevlet Yakup Hanın kurduğu hükümet millî istiklâllerini kaybettiler.

20 nci yüzyılın başında Türkistanın çeşitli bölgelerinde bölünmez bir Türkistan fikri etrafında hükûmetler, teşkilâtlar kurulmuş ve Komünist rejimle mücadele etmişlerdir. İkinci Dünya Harbinde Avrupada esir düşen Türkistanlılar Ruslara karşı Almanlarla birlikte harb etmişlerdir.

Meşhur Stalinrad sokak muharebelerinin atsız kahramanları bu Türkistanlılardır.

Çinin Komünistleşmesi üzerine Türkistanın Doğu bölgesinde yaşayan Türklerin bir kısmı Komünistlerle savaşarak Tibet yoluyla Keşmire gelmişlerdir. Bunların 1952 yılından itibaren Türkiye'ye muhacir olarak geldiklerini görmekteyiz.

50 milyona yakın bir nüfusa sahip olan Türkistan dünyanın en zengin ülkelerinden birini teşkil etmektedir. Yeraltı zenginliği her ölçüyle muazzamdır. Dünya jeologlarının verdikleri bilgiye göre Altın, Volfram, Uranyum, Gümüş, Kömür. Kükürt. Krom, Petrol, alanındaki zenginliği Afrika ve Orta Doğudan sonra üçüncü gelmektedir.

Bütün bu zenginlikler Ru ve Çin Emperyalizminin elinde bulunmakta onun ideolojilerine sarf edilmektedir.

Yer üstü zenginliklerinde ise Türkistan dünyada ikinci gelmektedir. Meselâ, Fergana pamuğunun Mısır pamuğundan daha üstün olduğu kabul edilmektedir. Hayvancılıkta Altay, Tarbagatay, Yedisu, Tanrı dağları dünyada dördüncü gelmektedir.

Mevvecilik, sebzeçilik, Türistanın ihtiyacını kâfi derecede görmektedir. Fakat bütün bu zengilikten Türkistan Türkleri faydalanamamakta, Çin ve Moskof tarafından sömürülmektedir. Demir perde sömürülme olayını gizlemek için ortaya konulmuştur.

Türk dünyasının emsâlsiz kültür ve sanat şaheserleriyle dolu olan bu ecdad ocağı Türk soyunun baba yurda işte uluğ Türkistandır .

Folkloru Anadolu oyunlarından farksızdır. Dili Anadolu Türkçesinden ayrı değildir. Müziği Anadolu Türkünün Müziğinin eşidir. Küçük bir farkla Türkiye Türkleri Anadoluda yaşamaktadır. Türkistan Türkleri ise Orta Asyada yaşamaktadır. Türkiyeden kalkıp Türkistana giden bir Türk hiç zorluk çekmez ve kendini Ata ocağında, kardeş evinde bulur.

Hızır Bek GAYRETULLAH

Örnek Mah. Türkistan Evleri No. 19

ÜSKÜDAR - İSTANBUL

Fiyat : 1 T.L.